

3.2025

Din Skog

AVVERKNING
ÅRET RUNT

SYSTRAR
MED SKOG

Contortataallen

Fantastisk, fin, ful och fruktansvärd

Skogen skapar trygghet i orostider

Det råder oro i världen, med många pågående konflikter. Sveriges säkerhetsläge bedöms av Säkerhetspolisen som allvarligt, med påtaglig risk för att ytterligare försämrats. I vår närhet följer vi Rysslands storskaliga invasion av Ukraina och vi ser även nya provokationer mot Europa.

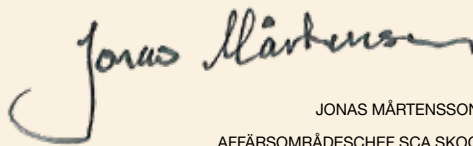
Det tuffa världsläget har medfört att Sverige rustar upp både militärt och civilt. Här spelar vi skogsägare en mycket viktig roll. Vi och våra skogar hjälper till att säkerställa Sveriges oberoende och bidrar i hög grad till att skapa motståndskraft och beredskap.

- Genom en skogsskötsel som ger hög tillväxt producerar vi råvara som tryggar tillgången på exempelvis byggmaterial, förpackningar och hygien- och sjukvårdsprodukter. Dessa viktiga vardagsförnödenheter kan svensk skogsindustri producera även i krig, eftersom vi i dag inte är beroende av andra länder för vår produktion.
- Tack vare att hela trädet tas till vara skapar vi viktiga biströmmar av biobränslen och spillvärme, vilket ger värme till hundratusentals hem, fastigheter och industrier. Skogen bidrar även med biobränslen till både vägfordon och flygplan.
- Våra skogsbilvägar består av ett unikt vägnät på 20 000 mil över hela landet. Det kan hjälpa både militär och civila att ta sig fram där inga andra vägar går.

- Våra erfarenheter av stora skogsbränder har gett oss goda kunskaper om hur man släcker bränder. Vi vet även vilken samverkan och beredskap som krävs för att arbeta effektivt.
- Vi ska inte heller glömma våra duktiga skogsmaskinförare. Förutom att de avverkar virke kan de hjälpa Försvarsmakten att till exempel röja elledningsgator om elen slås ut.
- Skogsbranschen har också tillgång till hamnar, terminaler och järnvägssystem som kan transportera både trupper och materiel.
- Skogsindustrins bidrag till Sveriges export ger viktiga intäkter så att vi kan rusta upp vårt lands försvar. Dessutom skapar vi jobb, som ger både löner och skatteintäkter, vilket också behövs i orostider.

FÖR ATT SKOGEN ska kunna fortsätta bidra till beredskap och försörjningstrygghet måste Sveriges skogsägare få rätt förutsättningar att sköta skogen – så som ett förutsägbart ramverk och fokus på tillväxt.

Det är därför glädjande att Skogsutredningen lägger stort fokus på tydlighet och långsiktighet i många av sina förslag för en robust skogspolitik. Utredningen betonar också skogsnäringsens roll för att klara en nationell eller internationell kris. Den tydliggör att hela kedjan från skog och skogsägare till entreprenörer och skogsindustri måste fungera och att näringen ska inkluderas i samhällets breda beredskapsplanering.

JONAS MÅRTENSSON
AFFÄRSOMRÅDESCHEF SCA SKOG

4

29

18

38

4

AVVERKNING ÅRET RUNT

Nya arbetssätt ger bättre möjligheter.

10

SKOGSUTREDNINGEN

Många förslag för framtidens skogsbruk.

11

DELA PÅ KOSTNADERNA

Så får ni en bättre skattesituation.

18

SYSTRAR MED SKOG

Skogskurs ger bra grund för skogsägandet.

23

FYRA F FÖR CONTORTATALL

Mer kunskap ger bättre bestånd.

29

LINDA BLEV MED SKOG

Första avverkningen gjordes i contortatallskog.

33

BÄST I SKOGEN

Jonna Sundling trivs med skogen som arbetsplats.

38

STORSLAGEN LÖPNING

Vackert och slitigt när Malin sprang fjällmaraton.

Avverkning året runt

– nya arbetssätt ger nya möjligheter

FOTO: KRISTOFER LÖNNÄ, MICHAEL ENGMAN, MAGNUS EKLUND

Som skogsägare är det ofta en fördel att kunna avverka en trakt under barmarkssäsong. Lönsamheten brukar bli bättre eftersom det ofta betalas en extra premie. Dessutom blir det i regel lägre stubbar än när det är mycket snö.

– Möjligheterna att göra en barmarksavverkning styrs både av bärigheten på själva trakten och av skogsbilvägen. Men ofta är möjligheterna större än man tror, säger Lars Pettersson, en av SCAs gruppchefer för virkesköpare i Norrbotten. >>>

Lars Pettersson

Den här trakten är torr och har god bärighet. Med rätt teknik och planering för arbetet kan den avverkas oavsett årstid.

En trakt som den här kan avverkas under barmark så länge det inte har varit en period med mycket regn. Men här gäller det att planera arbetet extra noggrant.

Industrier och sågverk är beroende av virke året runt och därför är det nödvändigt med ett jämnt virkesflöde, oavsett årstid. Barmarkssäsongen är den kritiska perioden, särskilt under tjällossning och regniga höstar.

– Därför betalar vi oftast en extra premie för trakter som kan avverkas under alla årstider, säger Lars.

Stora möjligheter

Det finns en del trakter som enbart går att avverka när det är tjäle, men en stor del går att avverka under barmark så länge det inte är riktigt blött.

– Vi behöver bli ännu bättre på att informera om det.

Det är ju synd ifall skogsägare väljer bort barmarksavverkningar – och därmed en bättre lönsamhet – för att de inte vet vilka möjligheter som faktiskt finns, säger Lars.

Förutom att det ofta betalas ut en extra premie för barmarksavverkningar finns det även andra fördelar.

– Kvaliteten brukar ofta bli snäppet högre vid barmarksavverkningar, i och med att maskinförarna får en bättre överblick. Det går också att göra stubbarna något lägre, vilket innebär en större virkesvolym.

Nytt arbetssätt

Lars betonar att det har skett en stor utveckling det senaste decenniet. I dag går det att avverka många fler trakter under barmark, utan att det blir några körskador. Utvecklingen beror bland annat på att skogsmaskinernas

marktryck har blivit lägre, trots att maskinerna i sig har blivit tyngre. Det är främst maskinernas band som har förbättrats.

– Men utöver att tekniken har utvecklats har det även skett en enorm förändring när det gäller arbetssätt. Vi planerar och utför avverkningar på ett helt annat sätt nu för tiden, säger Lars.

SCA arbetar efter sin metod som kallas för SED, vilket står för Skonsam Effektiv Drivning. Den går bland annat ut på att noggrant välja ut de områden som har den bästa bärigheten för traktens vägar. På så sätt kan man undvika känsliga partier och minimera risken för körskador från maskinerna.

Skördaren kan även mata upp virke från områden med svag bärighet till områden med bra bärighet, så att skotaren inte behöver köra på de svagare partierna. Att få till bra överfarter över bäckar och vattendrag är också viktigt enligt SED, liksom att lägga ris på körvägarna.

Ekonomisk vinst

– Vi gör en mycket mer noggrann planering i dag och det öppnar upp för helt nya möjligheter. En del trakter går till exempel att avverka under barmark om man gör skotningsvägen längre än vad den skulle ha blivit om man hade gjort avverkningen under tjälperioden, alltså den period när man inte är lika beroende av att hålla sig till de mest bäriga områdena. Tack vare barmarkspremien innebär det här arbetssättet i regel en rejäl ekonomisk vinst för

En så här fuktig trakt behöver avverkas när det är ordentligt med tjäle.

”Det har skett en enorm förändring när det gäller arbetssätt.”

skogsägaren, trots att skotningskostnaden blir högre, säger Lars.

Han lyfter också fram att det fungerar att avverka året runt i södra Sverige, trots att det bara är korta perioder av tjäle där.

– Det visar vad som går att göra med dagens planering och teknik.

Lars poängterar också att ingen barmarkssäsong är den andra lik. Förhållandena kan också skifta mycket under en och samma säsong.

– Det är en otrolig skillnad på förutsättningarna efter en period när det har varit ihållande regn, jämfört med när det har varit torrt en längre tid. Det gäller att vi är flexibla och anpassar oss efter de förhållanden som råder just för

SED-metoden skyddar mark och vatten

Genom att välja rätt ställe för vägarna på avverkningstrakten och genom att risa huvudbasstråken kan man avverka och köra ut virke utan att skada mark och vatten.

Att få till bra överfarter över bäckar och vattendrag är en central del i SED. Det är viktigt att både skydda själva vattendraget och marken intill. Här har avverkningslaget byggt en bro med hjälp av virke och ris från avverkningen.

Här har skotaren backat in för att kunna lasta på virke på vägen ut. På så sätt är skotaren som lättast där marken är som svagast.

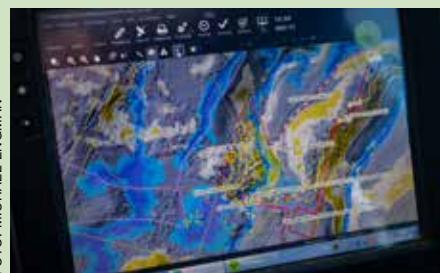

FOTO: MICHAEL ENGMAN

Tack vare bra kartunderlag i skogsmaskinernas datorer kan förarna se var det finns blöta partier och därmed undvika att köra där.

tillfället. En trakt som inte går att avverka en regnig sommar kan gå utmärkt att avverka om sommaren har varit solig och varm.

Vägen har avgörande roll

Skogsbilvägens standard och skick spelar också en avgörande roll för vilken tid på året det går att avverka.

– I många fall är det skogsbilvägen som sätter gränsen för vad som är möjligt. Det kan både handla om hur vägen är byggd och om hur väl den har blivit underhållen, säger Lars.

Om man ska bygga en ny väg finns det många alternativ att välja mellan. Allt från en väg som enbart klarar lastbilstrafik medan det är tjäle, till en väg som klarar lastbilstrafik året om.

– Ofta är det bra att bygga rejält om man ändå ska bygga. Tänk inte bara på vilket behov du har av vägen den närmaste tiden, utan även på vilka möjligheter du vill

att vägen ska ge i framtiden. Resonera gärna tillsammans med din virkesköpare och gör kalkyler för olika alternativ.

Håll vägen torr och hållbar

Underhållet av befintliga vägar är också centralt för vägens kapacitet. Det handlar bland annat om att hyvla vägarna, slå sly längs vägkanterna och att rensa diken.

– På så sätt ser man till att vattnet leds bort från vägen så att den håller sig torr och hållbar. Det är bättre att underhålla vägen regelbundet än att låta den förfalla så att det krävs större åtgärder. En väl underhållen väg är guld värd, säger Lars.

Det är vägens sämsta del som sätter standarden för hela vägen. Att investera i några gruslass för att förbättra ett svagt parti kan till exempel vara en klok investering för att kunna göra en barmarksavverkning.

– Att byta en trasig trumma är ett annat exempel på en åtgärd som kan göra att en trakt blir tillgänglig. Men när det

Bra vägar skapar möjligheter

Den här vägen håller sig torr och fin. Vägbanan är rundad så att vattnet rinner av och diken är fria från slam och växtlighet.

Ett svagt vägparti kan begränsa framkomligheten och göra att det inte går att avverka under barmark. Här kan det vara en god affär att öka bärigheten genom att lägga på kraftigare material och rensa diken.

gäller trasiga trummor ska man alltid agera direkt. Annars kan det snabbt uppstå stora skador på vägen.

Ökad kompetens

SCA lägger stort fokus på att ytterligare öka kompetensen kring bärighet, både när det gäller trakter och vägar.

– Vi ordnar mycket utbildningar för alla yrkesgrupper som är inblandade, från virkesköpare och maskinförare till vägensvariga och produktionsledare. På så sätt ser vi till att vi fortsätter att utvecklas och att det blir rätt genom hela kedjan, säger Lars.

Att öka kompetensen kring bärighet på trakter och vägar blir ännu viktigare i takt med att vintrarna blir varmare.

– Nu för tiden är det sämre med tjäle även här i norr och det är inte ovanligt med veckor när det är plusgrader. Med rätt kunskaper blir vi ännu bättre på att hantera de nya förhållandena, avslutar Lars.

TEXT: KERSTIN OLOFSSON FOTO: MAGNUS EKLUND

Här har dikena växt igen och växtligheten börjar leta sig in i vägbanan. Det behövs både hyvling och buskröjning för att vägen ska hålla sig torr och hållbar på sikt.

Om en vägtrumma har gått sönder är det viktigt att byta ut den så fort som möjligt. Annars kan det snabbt bli stora skador på vägen.

Skogsutredningen banar väg för ett tryggare skogsbruk

Ökad gödsling, skärpta krav på återväxt och en satsning på rådgivning till skogsägare. Det är några av förslagen i Skogsutredningens slutbetänkande som presenterades den 28 augusti.

– Utredningen tar ett samlat grepp om skogspolitiken och innehåller många bra förslag, bland annat kring ökad skogsproduktion, kommenterar Jonas Mårtensson, affärsområdeschef för SCA Skog.

Tydlighet och långsiktighet ska ge mer trygghet för Sveriges skogsägare och bidra till ett hållbart och konkurrenskraftigt skogsbruk, menar Göran Örlander, regeringens särskilda utredare för Skogsutredningen.

– Regelverken för att bruka skogen måste bli tydligare för att svensk skogsnäring även fortsättningsvis ska kunna bidra till samhällsvärden såsom klimatnytta, sysselsättning och råvara, sa Göran Örlander när han överlämnade det sista av två betänkanden från den skogspolitiska utredningen till regeringen.

Många förslag

Skogsutredningen är omfattande och innehåller över 55 förslag på förenklade regler och aktiva insatser. Här är några av förslagen:

- **Tydliggör skogspolitikens mål om produktion och miljö.** Regeringen bör sätta ett nationellt mål för hur stor areal som ska undantas från skogsbruk. Då blir det tydligt vilken areal som kan brukas och användas för investeringar i skogsproduktion och ökad skogstillväxt samt hur Sverige ska bidra till de EU-gemensamma åtagandena om naturvård.
- **Öka rådgivningen till skogsägare.** Skogsstyrelsen bör prioritera rådgivning. Om kunskapen hos skogsägare ökar så minskar behovet av detaljregleringar.
- **Öka skogstillväxt och klimatanpassning.** Regelverket måste bli mer tillåtande, så att man inte på ett onödigt sätt begränsar möjligheten att öka tillväxten i skogen. Bland annat bör man underlätta för moderna plantodlingsmetoder och tillåta trädarter som tål varmare klimat, för att skogen ska kunna fortsätta att vara livskraftig. Utredningen föreslår dessutom skärpta krav på återväxt, mer röjning och bättre ungskogar. Ett annat förslag är att tillåta gödsling i större utsträckning och införa mer tillsyn och en ny ungskogsinventering.
- **Enklare att riva upp beslut om skyddad skog.** Det bör vara möjligt att upphäva naturreservat om syftet med reservatet inte längre bedöms vara rimligt att uppnå. Detsamma gäller biotopskyddsområden, förutsatt att markägaren samtycker.
- **Förändra regler för fjällnära skog.** Rätten till ersättning vid nekat tillstånd för avverkning bör ersättas av en rätt att kräva att det införs ett skogsmarksskyddsområde.

- **Ändra skyddet för fåglar.** Upprätta en nationell förteckning över fågelarter vars populationer inte befinner sig på en tillfredsställande nivå, för att tydliggöra vilka arter som behöver skyddas. Förteckningen bör även innehålla den hänsyn eller de åtgärder som ska vidtas för att bevara eller återupprätta berörda populationer, och användas som gemensam vägledning för de myndigheter som tillämpar regler till skydd för fåglar. Ändra definitionen av vad som är en otillåten störning.
- **Lika lägsta ålder för föryngringsavverkning.** Lägsta åldern för föryngringsavverkning i norra Sverige bör sänkas till samma nivå som gäller för södra Sverige. Främmande trädarter bör också omfattas av föreskrifterna om lägsta ålder.
- **Ändra regler för främmande trädarter.** Det bör vara tillåtet att använda fler främmande trädarter, för att öka tillväxten och hantera skogsskador i ett förändrat klimat. Det bör vara anmälningsplikt för användning av främmande trädarter och samråd med rennäringsen bör utvidgas till att även omfatta främmande trädarter.
- **Begränsa skogsskador.** Sätt tydliga mål om att begränsa och förebygga viltskador. Fortsatt prioritering av skogsskadecentrum liksom övervakning, rådgivning och forskning.
- **Ändra redovisningen av skogens klimatnytta.** Redovisa ett nytt mått för klimatnytta som inkluderar kollager, värdekedjans utsläpp och undanhållna utsläpp.
- **Förstärk skogsforskning.** Utredningen föreslår bland annat ett nytt forskningsprogram med fokus på skogsskötsel och återväxt.
- **Stärk Sveriges arbete i EU.** Det bör finnas en tydligare prioritering av skogsfrågorna och en samordnande funktion i Regeringskansliet. Ökad svensk närvaro i olika EU-institutioner.

Intressanta och konkreta

Jonas Mårtensson tycker att många av förslagen är intressanta och konkreta.

– Förenklade regler gör det tydligt för skogsägare vad som gäller. Det stärker äganderätten och bidrar till viljan att bruka skogen och satsa på sitt skogsbruk.

Han välkomnar särskilt förslagen om ökad tillväxt.

– Klimatförändringarna gör det tydligt att vi måste ställa om till ett samhälle där vi använder förnybara produkter. Då behövs råvaran från skogen mer än någonsin, så att vi har möjlighet att fasa ut produkter av olja, kol och andra fossila material, säger Jonas och fortsätter:

– Men även om det mesta i utredningen ser bra ut så finns det en del oro kring bland annat användningen av främmande trädslag, samråd kring ett antal skogliga åtgärder och åtgärder som rör återbeskogning. Dessa förslag behöver vi analysera djupare för att förstå den totala effekten.

Miljörörelsen kritisk

Miljörörelsen har riktat omfattande kritik mot skogsutredningen då de anser att skogsproduktion prioriteras före biologiska och sociala värden. Det håller inte Jonas Mårtensson med om.

– Skogsutredningen banar väg för en bättre balans mellan produktion och miljö. Det är bra att vi skogsägare kan få en tydlig väg utpekad för oss, så att vi vet vad som anses vara rimligt för skogsbruket att avstå. Då vet vi också vilken areal vi kan använda i produktionssyfte.

Förslaget att göra det enklare att upphäva naturreservat har också fått kritik. Miljörörelsen menar att det kommer att leda till mer protester och konflikter kring skogsbruket.

– Men syftet med förslaget är att öka flexibiliteten, så att naturreservaten gör så stor nytta som möjligt och bidrar på det sätt som var tänkt. Om ett reservat till exempel bildas för att värna en specifik fågelart, och så flyttar fåglarna, då kan det ju vara klokt ur naturvårdssynpunkt att upphäva reservatet och bilda ett nytt där fåglarna faktiskt finns, poängterar Jonas.

I utredningen betonar Göran Örlander att ett välfunge-

Jonas Mårtensson,
affärsområdeschef för SCA Skog

rande skogsbruk är en förutsättning för en konkurrenskraftig skogsindustri. Han konstaterar att Sveriges skogsnäring länge har varit ledande men nu tappat konkurrenskraft. En av orsakerna är den begränsade tillgången på skogsråvara.

– Utan intäkter från ett aktivt skogsbruk saknas det resurser för skogsvårdande åtgärder och för att utveckla den biologiska mångfalden. Det är en oroande utveckling som kräver politisk handling för att förbättra förutsättningarna för ökad skogstillväxt, säger Göran Örlander.

Politisk handling

Just politisk handling är något som SCAs vd och koncernchef Ulf Larsson har efterfrågat, bland annat i flera debattartiklar det senaste året.

– Vi behöver en mer offensiv skogsbrukspolitik och förslagen ger välkomna förenklingar, flexibilitet och ökad förutsägbarhet. Svenskt skogsbruk är en samhällsbärande kraft som binder samman ekonomi, klimat och välfärd, säger Ulf Larsson och fortsätter:

– Den brukade skogen är en strategisk naturresurs. Den ger Sverige självförsörjning av en förnybar råvara som minskar vårt beroende av importerade material och energi. I en tid då internationella relationer är osäkra är skogen en tillgång som stärker vår förmåga att stå på egna ben.

Skogens klimatnytta

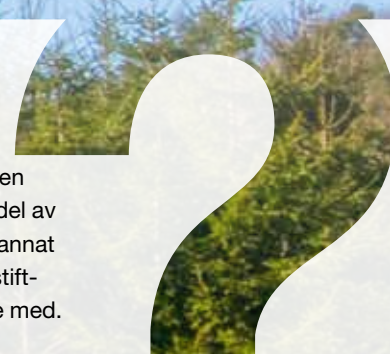
Ulf Larsson välkomnar särskilt Skogsutredningens förslag att Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket ska ta fram ett nytt mått för skogens klimatnytta. Måttet ska inkludera kollagerförändringar i både skog och träprodukter, utsläpp från värdekedjan samt potentiellt undanhållna utsläpp från andra produkter. De potentiellt undanhållna utsläppen handlar om att skogens produkter ger möjlighet att minska fossila utsläpp genom att de kan ersätta produkter av fossila material.

– Det nya sättet att redovisa skogens klimatnytta utgår från den nya ISO-standard 13391. Standarden gör det tydligt vilken klimatnytta skogens förnybara produkter faktiskt skapar, säger Ulf Larsson.

TEXT: MISAN LINDQVIST

Vad händer nu

Skogsutredningens slutbetänkande är ute på remiss till mitten av december. Våren 2026 förväntas regeringen presentera sitt förslag (proposition) till riksdagen. En del av utredningens föreslagna förändringar kan komma att genomföras genom bland annat ändrade riktlinjer och styrdokument till olika myndigheter snarare än genom lagstiftning. Det är i dagsläget oklart vilka av förslagen regeringen kommer att gå vidare med.

ARTSKYDD

– förslag på remiss

FOTO: OLLE HEDVALL

Nu kan det bli lättnader för markägare vad gäller artskyddet. Regeringen vill se ändrade och mer ändamålsenliga bestämmelser om nationell fridlysning och har skickat ut ett förslag på remiss.

Tanken är att fridlysningsförbuden inte i onödan ska försvåra för verksamheter och olika åtgärder, samtidigt som förbuden anpassas utifrån arternas behov av skydd.

Remissen är ett led i regeringens arbete med att reformera artskyddet.

– Skogen och svenskt skogsbruk är en avgörande resurs för klimatet, och artskyddet måste vara förutsägbart och ändamålsenligt. Förslaget innebär ett effektivare skydd eftersom de arter som verkligen är i störst behov av nationell fridlysning, de mest hotade arterna, får ett starkare skydd än i dag, samtidigt som förslagen generellt kommer medföra lättnader för markägare, säger klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari.

Regeringen föreslår att ändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2026.

– Dagens regelverk och tolkningar rörande artskyddet har blivit ett verktyg för att stoppa avverkingar på lösa grunder, till stora kostnader för både skogsägare och samhället. Och ofta gäller det vanligt förekommande arter, vilket givetvis inte har varit tanken. Så det behöver verkligen rättas till, säger Jonas Mårtensson, affärsområdeschef vid SCA Skog.

Knärot.

FOTO: JERKER LOKRANTZ/AZOTELIBRARY.COM

Översyn av fridlysta arter

Dessutom får Naturvårdsverket i uppdrag att utifrån nya kriterier göra en översyn och föreslå vilka arter som bör vara nationellt fridlysta. Syftet är att minska det antal arter som i dagsläget försvårar skogsbruk eller annan markexploatering. Enligt Land Skogsbruk kommer förslaget endast att innehålla arter som har högsta eller näst högsta skyddsstatus enligt rödlistan, det vill säga akut hotad eller starkt hotad. Det betyder till exempel att orkidén knärot, som

återfinns i tredje kategorin som benämns sårbar, därmed kommer att falla bort.

I ett första skede ska Naturvårdsverket presentera en reviderad lista till i slutet av november 2025, och slutredovisningen ska göras i april 2026.

Nya ersättningsregler

Förutom ändrade bestämmelser om nationell fridlysning ska regeringen även ta fram förslag för en reglering av rätten till ersättning vid rådhetsinskränkningar till följd av fridlysningsbestämmelserna.

– Det här förslaget är ett viktigt första steg för att stärka rättssäkerheten för Sveriges skogsägare. Det måste bli tydligt vad som gäller om pågående markanvändning hindras eller försvåras och att markägaren får ersättning om det sker, kommenterar Jonas Mårtensson.

Enligt Peter Kullgren, landsbygdsminister, är regeringens målsättning att ha nya ersättningsregler på plats under mandatperioden.

TEXT: MISAN LINDQVIST

Positiva besked för vittryggig hackspett

Den vittryggiga hackspetten, klassad som akut hotad, har fått bättre livsmiljöer på många håll i Sverige och fågelpopulationen har ökat.

Det beror mycket på att det finns ett starkt engagemang, där ideella organisationer, skogsbolag och myndigheter arbetar tillsammans med åtgärder som gynnar lövskogsmiljöer där fåglarna trivs. De senaste åren har också antalet fåglar ökat tack vare en inströmning från Finland till Norrlandskustens lövskogar.

Nu har åtgärdsprogrammet för hackspetten setts över och det finns en ny strategi för de kommande fem åren. Bland annat ska man utreda behovet av ett mer aktivt arbete längs Norrlandskusten.

FOTO: PIXABAY/TAKASHI YAMAGISAWA

FOTO: KELLUU

SCA testar luftskepp för skogskartläggning

SCA provar att använda luftskepp för att samla in data om enskilda träd. Arbetet görs inom ramen för EU-projektet SingleTree som SCA deltar i. Det finska företaget Kelluu använder ett tolv meter långt luftskepp för att flyga över utvalda SCA-områden och samla in data.

Luftskeppet är fyllt med vätgas och tystgående. Det kan flyga i tolv timmar och följer antingen en förprogrammerad

slinga eller styrs från marken.

– Det är ett intressant alternativ till att använda helikopter eller drönare för att samla in data om skogar, säger Magnus Bergman, chef för teknik och digitalisering vid SCA Skog.

Syftet med SingleTree är att undersöka hur skogens värdekedjor kan optimeras med hjälp av information om enskilda träd i kombination med AI och fjärranalys.

Dela på kostnaderna – spara på skatten

Äger du en skogsfastighet tillsammans med din maka, make eller sambo? Då är det viktigt att kostnader som är kopplade till näringsverksamheten fördelas korrekt mellan er.

– Skattemässigt blir det en stor skillnad den dag ni avverkar och får en inkomst. Men tyvärr är det vanligt att alla kostnader betalas av mannen i familjen, säger Jan Wiklund, skattespecialist vid Skogenshus.

Jan Wiklund

Varför är det viktigt att fördela kostnaderna?

– När man får en inkomst får man kvitta sina kostnader mot inkomsterna. Det innebär att man minskar vinsten i verksamheten och därmed minskar även skatten, eftersom man betalar skatt utifrån hur stor vinsten är.

Det går inte att själv bestämma hur inkomsterna ska fördelas, utan det styrs av hur stor ägarandel respektive person har i fastigheten. Jag är mycket tveksam till att Skatteverket skulle godkänna en annan fördelning, även om man åberopar att den ena personen har varit mer aktiv i näringsverksamheten eller att bara en av personerna har stått för utgifterna. Ägarandelen är en stark fördelningsgrund i beskattningen.

Vad kan det handla om för utgifter?

– Det kan röra sig om allt från kostnader för markberedning, plantering och röjning till kostnader för vägunderhåll, skogsförsäkringar, verktyg, maskiner och bränsle.

Hur brukar fördelningen av utgifterna se ut när ett par äger en fastighet tillsammans?

– Om det rör sig om ett par med en man och en kvinna är det ofta mannen som har tagit upp alla kostnader i sin deklaration. Kvinnan har ofta inte redovisat några kostnader alls.

Det kan röra sig om utgifter som funnits under 20-30 år, så det kan bli en rejäl summa. Det innebär att mannen har byggt upp ett stort underskott som han sedan kan använda för att kvitta mot inkomsterna den dag paret gör en avverkning. Kvinnan har däremot inte något underskott och kan därför inte kvitta något mot inkomsterna.

Det leder till en obalanserad ekonomisk situation, där kvinnan får en högre skattesats. Det kan också leda till att paret totalt sett får betala högre skatt.

Hur gör man rent praktiskt för att fördela utgifterna?

– Man bokför gemensamt och sedan fördelar man resultatet mellan sig. Det är viktigt att båda två lämnar in en deklaration för näringsverksamheten och att man delar resultatet där.

I grunden är det så att den som betalar en faktura har avdragsrätten. Men vissa fakturor, exempelvis fakturor för skogsförsäkringar, går inte att dela på. Många använder sig av ett gemensamt konto som man betalar från.

Har du fler råd?

– Ja, se till att ni följs åt när det gäller insättningar och uttag från betalplan och skogskonto. Gör insättningar samtidigt och gör det proportionerligt i förhållande till er ägarandel. Samma sak gäller när det är dags för uttag. Då har ni likvärdiga ekonomiska förutsättningar och det underlättar när det till exempel blir dags att investera i röjning eller andra åtgärder på fastigheten.

TEXT: KERSTIN OLOFSSON

När systrarna Anna, Ylva och Kerstin blev skogsägare för ett par år sedan var de helt överens om att sköta skogen tillsammans. I samband med det väcktes många frågor om hur de skulle göra det. SCAs virkesköpare Anders Bergkvist är och har varit ett viktigt stöd, och dessutom valde Ylva och Kerstin att gå en skogsutbildning.

– Det har verkligen varit jätteintressant. Ju mer vi lär oss, desto fler frågor får vi, och då ringer vi Anders, säger Ylva.

Systrar med skog

Skogskursen på Birka folkhögskola har gett Ylva och Kerstin nyttiga kunskaper. De uppskattade särskilt blandningen av teori och praktik.

– Vi har haft många olika föreläsare. Däremot var det inte så mycket kurslitteratur, men häftet med gallringsmallar har vi haft nytta av, säger Ylva.

– Jag har även gått en kurs om biologisk mångfald på Mittuniversitetet, vilket var intressant. Fast vi har inte så mycket skyddsvärd skog utan har fokus på produktion, säger Kerstin.

”Ibland tänker vi olika, men vi diskuterar oss alltid fram till en lösning som vi är överens om.”

Skogen i trakterna kring Västeråsen utanför Sundsvall har funnits i släkten Bergman länge. När mamma Gunnel fick problem med hälsan för några år sedan kände hon att det var dags för ett generationsskifte och lämnade över fastigheten till de tre döttrarna.

– Det var givet att vi skulle ta över, något annat var inte tänkbart. Lika självklart var det att vi skulle göra det tillsammans alla tre, säger Ylva Bergman.

– Men ingen av oss hade någon direkt erfarenhet av skogsbruk, säger Kerstin Bergman. Vi var mycket i skogen som barn och vi har varit med och planterat, men vi var inte mer delaktiga än så. Skogsarbetet var nog mer mansdominerat när vi växte upp.

Tar gemensamma beslut

Ylva och Kerstin har det stora skogsintresset. Kerstin bor i Sundsvall och kan därför vara på plats rent praktiskt medan Ylva, som bor i Brunflo, sköter ekonomin.

– Jag och Kerstin pratar nästan dagligen. Ibland tänker vi olika, men vi diskuterar oss alltid fram till en lösning som vi är överens om. Det går inte att vara långsur, för det har vi inte tid med och vi behöver ju varandra, säger Ylva.

– Sedan involverar vi alltid vår storsyster Anna i allt som vi har på gång. Vi fattar alla beslut gemensamt, inflikar Kerstin.

En annons via sociala medier förde in Ylva och Kerstin på en omvälvande resa hösten 2024.

– Vi hade funderat på hur vi skulle få mer kött på benen, så att vi verkligen kan se vad som behöver göras i vår skog och fatta rätt beslut, och därmed förvalta skogen på bästa sätt, säger Ylva. Då dök det upp infor-

mation om en skogsutbildning för skogsägare på Birka folkhögskola. Vi anmälde oss direkt.

Teori och praktik

Den ettåriga utbildningen är omfattande och tar bland annat upp skogens ekologi, hur man använder en skogs-

bruksplan, produktion, skötsel, ekonomisk planering, föryngring och virkesaffärer. Studierna är på 50 procent och sker på distans med digitala träffar ett par kvällar per vecka. Det ingår även fysiska träffar en gång per månad med olika exkursioner.

– Vi var en brokig skara, men man kände verkligen att man kunde fråga om allt. Tack vare kursen har vi fått många nya vänner och minnen för livet, säger Ylva.

Kursen varvar teori och praktik och utgår ifrån skogsägarnas skogsbruksplaner och deras egna skogar. Under året besökte gruppen varandras skogar för att utbyta kunskap och erfarenheter.

– Det har varit mycket att ta in på ett år, men väldigt roligt. Det var extra bra att få teoretiska kunskaper som vi kunde nyttja praktiskt i övningar ute i skogen, säger Kerstin.

Årlig skogsgenomgång

Systrarna träffar SCAs virkesköpare Anders Bergkvist minst en gång per år för att gå igenom sin skog och se vad som är gjort och vad som ska göras. Mellan träffarna har de kontakt via telefon. Dagen när Din Skog hälsar på har Kerstin och Ylva haft den årliga skogsgenomgången med Anders, men just vid det här tillfället hade Anna inte möjlighet att vara med så hennes man Lars

ställde upp i hennes ställe.

– Anders är toppen! Han är vårt bollplank och är väldigt bra på att förklara. Han förklarar vad vi ser när vi går i skogen och när vi rör oss i de rosa molnen är Anders mer här >>>

OM KERSTIN

Ålder: 55 år.

Bor i: Sundsvall.

Gör: Arbetar inom förvaltningen vid Mittuniversitetet.

Drömmer om: Ett långt, spännande och roligt liv.

OM YLVA

Ålder: 58 år.

Bor i: Brunflo.

Gör: Ekonomiadministratör.

Drivs av: Glöd och framåtanda med ett leende på läpparna.

Tack vare kursen har Ylva och Kerstin lärt sig att hantera relaskopet så att de kan mäta grundytan i sina bestånd. Grundyta är ett centralt mått i skogliga beräkningar och används bland annat för att räkna ut virkesvolymen i ett bestånd, alltså hur många kubikmeter virke som finns där.

– Vi har övat mycket, för det här med grundyta är ganska svårt, konstaterar Ylva.

Systrarna har alltid en årlig genomgång av skogsinnehavet tillsammans med SCAs virkesköpare Anders Bergkvist.
– Det är superkul att äga skog, men det är mycket att ha koll på och Anders är ett bra stöd, säger Kerstin och Ylva.

och nu och tar ner oss på jorden, säger Ylva och skrattar.

– Ja, när han säger mmmmm och zoomar ut, då vet vi att vi bör tänka om, säger Kerstin. Sedan har vi också haft fantastiskt fin hjälp av Britt-Marie på SCAs kundtjänst, inte minst i början när vi hade tagit över skogen
– vi älskar henne!

Anders själv ler lite och konstaterar att det är roligt med engagerade skogsägare.

– Det är många frågor, men det gillar jag, säger han.

Fokus på produktion

Skogsinnehavet är blandat, med betoning på gran och lövträd.

– Vi gjorde en stor granavverkning tidigare i år, men annars har vi mest yngre skog. Vi har fokus på långsiktighet och att förvalta skogen på bästa tänkbara sätt. Därför har vi även några äldre bestånd som vi vill bevara.

Dagens genomgång visar att det kommer att vara stort fokus på röjning och gallring för systrarna framöver.

– Röja, röja, röja, summerar Ylva med ett skratt. Men det är viktigt för oss att sköta skogen och att skapa olika värden i vår skog för kommande generationer.

Systrarna har en skogsbruksplan som de följer och de hoppas hinna arbeta mer praktiskt på egen hand framöver.

– Under utbildningen gick vi en introduktionskurs för motorsåg. Vi tänker att vi ska ha hela utbildningskittet, och ta både motorsågs- och röjsågskort, säger Kerstin.

De tre första åren som skogsägare, ihop med skogsutbildningen, har gett dem viktiga insikter.

– Det är superkul att äga skog, men det är också mycket krav på oss skogsägare. Och vi har ett eget ansvar för de åtgärder vi gör och måste kunna berätta för en partner som SCA vad det är vi vill, så att de kan hjälpa oss på det sätt som vi önskar, säger Ylva.

Kerstin nickar instämmande och fortsätter:

– Det vi gör ska våra barn och barnbarn dra nytta av, så vi vill göra rätt. Och vi ska involvera våra döttrar redan nu – vi har varsin. På så vis får de lära känna skogen tidigt. Det hade vi önskat för egen del. Kanske kan vi gå en utbildning tillsammans!

Viktigt att njuta av skogen

Det saknas inte planer för framtiden, men de två betonar även vikten av att njuta av skogen. På att göra-listans topplacering finns en grillplats.

– Ja, för det måste man ha, det lärde vi oss av en kurskompis. Man måste ha en plats att vara på där man kan njuta, och eftersom vår fastighet är uppdelad i olika områden ska det bli flera sådana ställen. Och jag gillar tall, så en tallpark ska det bli, medan Kerstin är kär i masurbjörk så hon får göra en björkpark, säger Ylva.

Var ser de sig själva om ett år?

– Då har vi blivit mer kloka och ser skogen bland alla träd, säger Ylva.

– Ja, då har vi blivit chefer över vår egen skog och kan berätta hur det ska röjas och var vi måste gallra, avslutar Kerstin.

TEXT: MISAN LINDQVIST

FOTO: MAJA SUNDQVIST

Fantastisk, fin, ful eller fruktansvärd

– mer kunskap ger
bättre contortatallskogar

Det finns cirka 600 000 hektar med contortatall i Sverige, varav 300 000 hektar på SCAs mark. Kvaliteten på bestånden varierar stort och Moa Widman vid SCA brukar beskriva dem med fyra F.

– Vi har fantastiska och fina bestånd, men även fula och fruktansvärda. Under åren har vi lärt oss mycket om hur contortatallen ska skötas och vi fortsätter att lära oss, säger Moa som är områdeschef vid Skog och skötsel.

Contortatall (*Pinus contorta*) är ursprungligen ett nordamerikanskt trädslag, men provades i Sverige redan på 1920-talet. Under 1970-talet började den planteras i större omfattning och SCA var en av dem som såg en stor potential i trädslaget.

– Contortatallen har många fördelar. Främst växer den väldigt bra, ungefär 40 procent bättre än svensk tall på jämförbara marker. Det beror bland annat på att den är

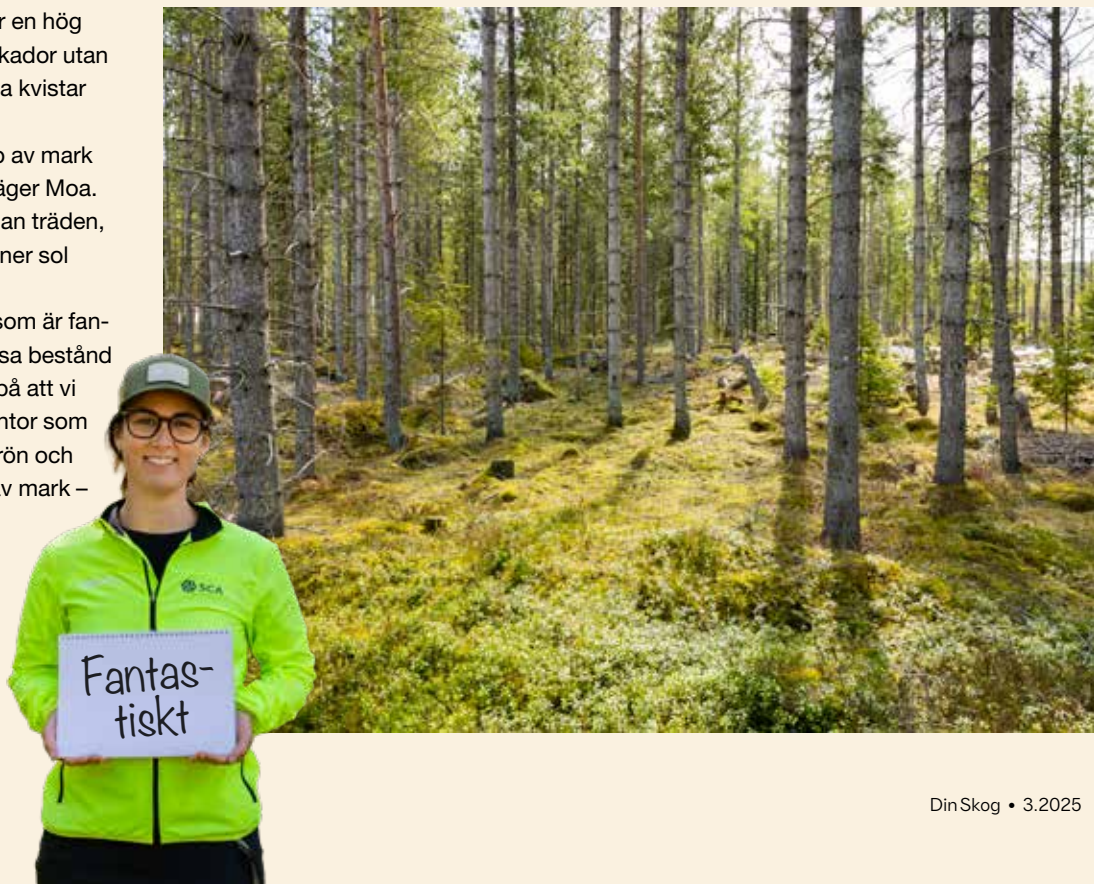
Fyra F för bestånd med contortatall

Ett **FANTASTISKT** bestånd har en hög virkeskvalitet. Träden har inga skador utan stammarna är raka och har kläna kvistar som inte sitter alltför långt ner.

– Här har man prickat rätt typ av mark och använt rätt plantmaterial, säger Moa.

Det är lätt att ta sig fram mellan träden, även om de växer tätt. Det silar ner sol genom trädkronorna.

– Vi har vissa äldre bestånd som är fantastiska, men merparten av dessa bestånd är yngre, säger Moa. Det beror på att vi numera använder förädlade plantor som växer mycket bättre. Ju bättre frön och plantor – som sätts på rätt typ av mark – desto fler fantastiska bestånd.

effektivare på att ta upp och utnyttja kvävet från marken, säger Moa.

Contortatall är också mer frostsålig än svensk tall och har mer motståndskraft mot vanliga skadesvampar som drabbar svensk tall. Den betas inte heller lika mycket av älg.

– Dessutom har contortatall stora klimatfördelar. Tack vare att den växer så snabbt så binder den mycket koldioxid. Bara på SCAs marker motsvarar contortatallens högre tillväxt ett upptag av 800 000 ton extra koldioxid per år, säger Moa.

SCAs contortatallskogar motsvarar 15 procent av den produktiva skogsmarken. Ambitionen är att fortsätta att hålla den nivån. Contortatall har länge använts som massaved och SCA köper contortavirke av andra skogsägare. Sedan ett par år tillbaka sågar SCA dessutom en del contortatimmer i sitt sågverk i Gällö. Det innebär att SCA numera även köper en del contortatimmer från privata skogsägare på utvalda marknader.

Att contortatallen växer snabbt gör att det blir långa avstånd mellan kvistvarven. Det innebär att det går att utvinna mycket kvistrent material.

Kvaliteten på contortabestånden varierar mycket.

– När SCA började plantera contortatall sattes den i stort sett på alla typer av marker i Norrland, vilket inte var så lyckat. I dag vet vi mycket bättre vilka marker som är lämpliga och hur contortatallen ska skötas för att skapa bestånd med riktigt hög kvalitet, säger Moa.

Contortatall passar bäst på vanlig tallmark, alltså torr och frisk mark, och gärna morän. Då kan rotsystemet breda ut sig och bli stabilt, vilket ger raka stammar. Contortatall ska inte planteras på bördiga granmarker som har fuktig jord, för då kan rotsystemet bli instabilt. Den ska inte heller planteras på för höga och allt för kärva lägen.

– Om den planteras på fel ställen kan den lättare drabbas av vind- och snöskador.

Fyra F

Moa brukar beskriva SCAs contortabestånd med fyra F: Fantastiska, fina, fula och fruktansvärda.

– En hel del av våra contortatallskogar har en blandning av alla fyra F. Det beror på att markförhållandena varierar, liksom hur det blåser i beståndet. Träden påverkas dessutom av det mikroklimat som råder där plantorna är satta.

Moa tycker att contortatallen har fått ett oförtjänt dåligt rykte.

I ett **FINT** bestånd har majoriteten av stammarna bra kvalitet. Även här är det lätt att gå genom skogen och solen kan nå ner till marken. Det finns ingen större mängd skadade träd men vissa träd kan ha dubbeltopp, vilket innebär att stammen har förgrenat sig och fått två stammar. Det kan även förekomma ett fåtal stammar med rotkrök.

– Här står contortatallen på rätt typ av mark med rätt plantmaterial för beståndet. Det kan finnas träd med grova kvistar, men i huvudsak utgörs beståndet av träd med fina eller medelgrova kvistar, förklarar Moa.

– Visst, många tidiga bestånd som sattes på fel marker är inte roliga. Men vi har haft många år av lärande och vi fortsätter att lära oss allt eftersom. Vi har dessutom mycket bättre plantmaterial nu för tiden, vilket också gör stor skillnad, säger Moa.

De allt bättre plantorna är ett resultat av att skogsbruket har arbetat med att förädla contortatall på samma sätt som man gör med svensk tall och gran.

– På så vis har vi fått fram bättre och bättre frömaterial och därmed förädlade plantor som växer mycket bättre än de plantor som sattes för 50 år sedan, säger Moa.

Genom åren har SCA arbetat med att utveckla allt från odlingsprocessen på plantskolan till markberedning och val av planteringspunkt.

– Tack vare det vet vi vad som krävs för att plantorna ska växa bra. På så sätt har vi kontinuerligt kunnat utveckla virkeskvaliteten, säger Moa.

Ingen gallring eller gödsling

SCA sköter contortatallen nästan på samma sätt som man sköter gran och svensk tall.

– Vi markbereder och sedan planterar vi med plantor som härstammar från det allra bästa frömaterialet. Därefter gör vi en rökning.

När det kommer till gallring och gödsling ser skötseln däremot annorlunda ut. SCA undviker att gallra contortatall. Eftersom den klarar att växa tätt finns det inte samma behov av gallring som det finns för svensk tall.

– Vi har också sett en tendens att contortatall är mer känslig för vind och snö efter gallring. Vi har gjort en del gallringsförsök, men många av de bestånden blåste tyvärr sönder i stormarna som härjade 2013. I år har vi anlagt nya försök tillsammans med SLU, men det dröjer innan vi har några resultat, säger Moa och tillägger:

– Om vi absolut måste gallra, till exempel för rennäringens skull, går vi in tidigare och gallrar vid en lägre höjd. Det är ungefär när träden är 11-13 meter, jämfört med cirka 14 meter för svensk tall.

SCA gödslar inte heller contortabestånd.

– Vi har studier som visar att gödsling ökar risken ytterligare för vind- och snöskador. Contortatall växer ju mycket

I ett fint bestånd har stammarna bra kvalitet och det är lätt att gå genom skogen.

Fyra F för bestånd med contortatall

Ett **FULT** bestånd kan ha hyfsad virkeskvalitet, men har gott om skadade träd. En del träd är grovkvistiga och har rotkrök. Böjda stammar kan bero på olämplig jordmån och faktorer som sämre plantmaterial och markberedning. Dessutom kan trädets stambas eller rot påverkas när ungs kogar blir för hårt belastade av snö eller vind.

Här finns en hel del träd med dubbeltopp och bestånden kan också vara stormskadade. Fula contortabestånd upplevs ofta som risiga, då grenarna når långt ner mot marken.

– Här har träden kunnat växa relativt bra, men ofta har fula bestånd fel marktyp för att passa bra för contortatall. Man kan "städa" beståndet genom att ta bort de fulaste träden, men i många fall är det bättre att avverka och plantera på nytt med det trädslag som passar bäst för marken.

bra i sig. Med gödsling skulle den få ännu bättre tillväxt och därmed en ännu större trädskrona, vilket ger ett stort vindfång och ökar risken för skador ytterligare.

Ingen lägsta ålder för avverkning

Föryngringsavverkning av contortatall sker på samma sätt som för gran och tall. Men för contortatall finns det ingen regel om lägsta slutavverkningsålder.

– Vi brukar avverka när den är 40-60 år. Vi prioriterar att föryngringsavverka de bestånd som växer sämst, för att kunna satsa på att få upp ny skog med högre kvalitet. De finare bestånden får växa på sig lite till. En del avverkade bestånd blir nya contortatallskogar, medan andra bestånd inte återbeskogas med contortatall.

Det är inte tillåtet att lämna contortatall som hänsyn vid en föryngringsavverkning.

– Men när vi gör en föryngringsavverkning av ett bestånd där vi sedan ska anlägga ett nytt bestånd med contortatall ser vi till att spara inhemska trädslag. På så sätt får vi en variation i den uppväxande skogen. Vi har också områden där vi har blandat svensk tall och contortatall – främst genom att vi tidigare använde contortatall vid

I ett **FRUKTANSVÄRT** bestånd är virkeskvaliteten dålig. Träden är grovkvistiga och har många krökta stammar och dubbeltoppar. Vissa träd har till och med utvecklat tre stammar. Det finns ofta mycket stormskador som har gjort beståndet luckigt, och luckorna har en tendens att bli större och större.

– Fruktansvärda bestånd är ofta äldre, där man har planterat contortatall på fel typ av mark och dessutom haft dåligt plantmaterial med fel härkomst. Skogsvården var dessutom sämre förr. Till exempel användes ibland en typ av markberedning som inte var lämplig. Sådana här bestånd går inte att städa, utan det är bättre att avverka allt och börja om med rätt sorts plantor som är av bästa kvalitet och av ett trädslag som passar för marken, säger Moa.

hjälpplantering efter skador. Älgar gillar inte att beta contortatall, så i älgdrabbade områden kan contortatall fungera bra.

Ingen invasiv art

Många skogsägare uppskattar den snabbväxande contortatallen, men trädslaget är också omstritt och kritiserat. Det främsta motståndet kommer från rennäringen och ideell naturvård.

– Contortatall klarar att växa tätt, vilket ger mörkare skogar. Det för med sig att förekomsten av marklavar minskar och därmed påverkas rennäringen. Det blir också svårare för renar och renskötare att ta sig fram i skogen. Vi anpassar vårt skogsbruk genom att plantera contortatall på marker där påverkan på rennäringen blir så begränsad som möjligt.

Många anser att contortatall utgör ett hot mot den biologiska mångfalden och kallar den för en invasiv art.

– Men contortatall är inte klassad som en invasiv art av Skogsstyrelsen, däremot räknas den som ett främmande trädslag, förklarar Moa.

Det innebär bland annat att man bara får plantera en viss mängd contortatall i Sverige varje år och att det inte är tillåtet att använda den överallt. Till exempel får den inte planteras inom en kilometer från naturreservat och nationalparker.

I dag vet man att contortatallen kan självsprida sig, vilket man inte trodde var möjligt när den introducerades i Sverige.

– Även om spridningen inte är omfattande, och egentligen inte har någon negativ inverkan, så har SCA infört ett kontrollprogram. Det innebär att vi årligen följer upp våra avverkade contortabestånd och tar bort plantor på marker där de inte ska finnas, säger Moa.

TEXT: MISAN LINDQVIST

FOTO: MICHAEL ENGMAN

Contortatall och svensk tall – så ser du skillnad

Contortatall är inte så lätt att skilja från svensk tall, i alla fall inte för ett otränat öga. Men det finns vissa skillnader.

– Contortatallen har längre barr och en kraftigare grönfärg än vad svensk tall har, medan stammen är grå som på en gran. Den har ofta längre mellan kvistvarven och kottarna kan växa både på stammen och grenarna. Träden växer gärna tätt och har grenar längs hela stammen, förklarar Moa.

Den som är osäker på trädslaget kan alltså smaka på några barr, contortatall har nämligen en rätt tydlig apelsinsmak. När den sågas brukar det dofta apelsin i hela såghuset!

TIPS

Så sköter du contortatall

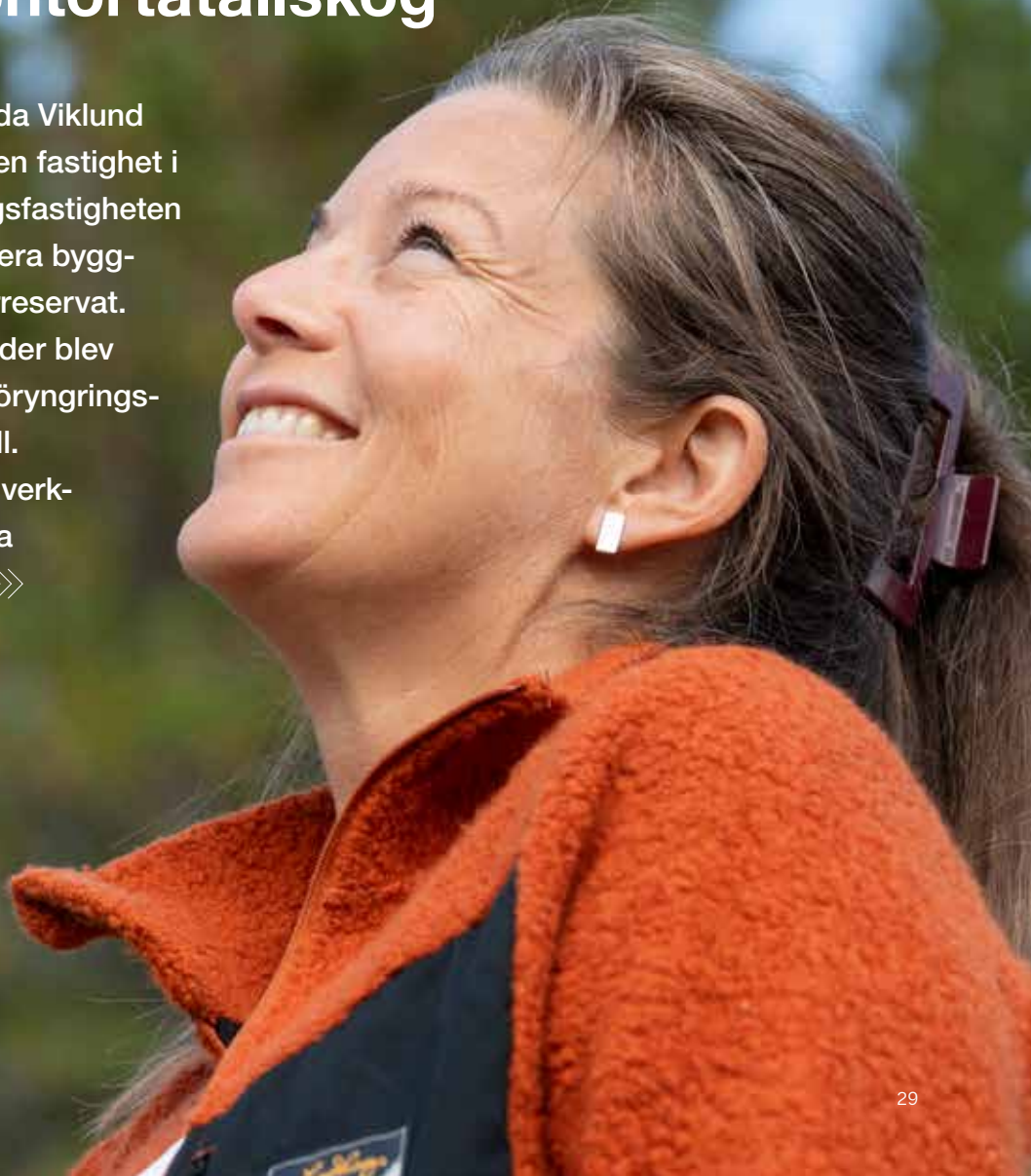
- Använd bästa möjliga plantor som har rätt härkomst för området.
- Se till att plantera på rätt mark – contortatall trivs bäst på torr och frisk tallmark, gärna morän.
- Plantera i bästa möjliga planteringspunkt så att plantan får tillgång till både vatten och näring.
- Røj i tid, när träden är cirka 2-3 meter höga.
- Gallra helst inte. Men om du gör det, var försiktig och gallra tidigt, redan när träden är 11-13 meter höga. Ta inte ut lika många stammar som vid gallring av svensk tall.
- Gödsla inte.
- Föryngringsavverka när beståndet är mellan 40 och 60 år. Om träden har mycket skador, avverka tidigare. Det finns ingen lägsta slutavverkningsålder för contortatall.
- Om du ska plantera med contortatall behöver det anmälas till Skogsstyrelsen i samband med föryngringsavverkningen.
- Följ upp dina bestånd med contortatall. Skulle du se plantor som etablerat sig på mark där de inte ska vara så ryck bort dem.
- Ha koll på beståndet så att du upptäcker vind- och snöskador i tid. Besök det regelbundet, särskilt efter snörika vintrar. Det är extra viktigt om du har gallrat.

Linda blev med skog

– första avverkningen gjordes i contortatallskog

För två år sedan blev Linda Viklund skogsägare när hon fick en fastighet i gåva av en släkting. Skogsfastigheten består av mycket skog, flera byggnader, sjöar och ett naturreservat. En av Lindas första åtgärder blev att slutföra en planerad föryngringsavverkning av contortatall.

– Pengarna från den avverkningen investerar jag i nya åtgärder, säger Linda. >>>

Linda har vandrat runt på fastigheten tillsammans med SCAs virkesköpare Laila Jönsson för att få koll på vad som ska göras framöver.

Utsikten från den lilla jaktstugan i Lindas skog utanför Bräcke är makalös. Och den blev ännu bättre efter att contortatallskogen framför stugan avverkades förra vintern.

– Ja, nu ser man många mil, säger Linda nöjt. Det börjar sakta gå upp för mig att jag har mycket skog att ta hand om. Men jag tvekade aldrig när jag fick frågan om jag ville ha den – det kändes ärofyllt. Jag har dessutom varit egenföretagare i hela mitt yrkesliv och gillar utmaningar.

Skogen i gåva

Skogsfastigheten fick hon i gåva av sin gammelmorbror Åke, det vill säga Lindas mormors bror. Han hade inga egna barn och Linda tillbringade mycket tid med honom när hon var barn. I augusti i år gick Åke bort, och Linda är väldigt tacksam för att hon hann spendera lite tid

med honom efter att hon hade fått skogen.

– Han hade svårt att gå så vi körde bil genom skogen och han berättade om allt vi såg. Jag önskar att jag hade haft en bandspelare med mig och att jag hade hunnit ställa fler frågor. Åke var en fantastisk person, en visionär och drömmare, men också en praktiker. Han jobbade över 50 år i sin skog. Ta till exempel skogsbilvägen som går genom fastigheten, den sprängde han fram och byggde på egen hand. Den kallas för Åkesvägen och det namnet kommer alltid att leva kvar.

Avverka contortatall

Linda har spenderat åtskilliga timmar med att gå igenom Åkes pärmar, säckar med dokument och kartor som rör skogsfastigheten. Det finns även en skogsbruksplan att ta hjälp av. Dessutom fick hon tidigt kontakt med Laila

Det avvergade contortatallbeståndet ska återbeskogas med svensk tall. Lindas kontrakt med SCA är en helhetslösning med förnygringsavverkning, markberedning samt plantering och återväxtkontroll. De contortatallar som finns kvar står i brant terräng och kommer inte att avverkas.

Jönsson, virkesköpare hos SCA, via den contortatallavverkning som var på gång.

– Åke ville att skogen skulle ge snabba pengar. Det var nog därför som han planterade contortatall i slutet av 1980-talet – han gillade konceptet med skog som växer fort. När jag fick skogen fanns det redan ett kontrakt med SCA för att avverka contortatallen.

Virket avverkades förra vintern och allt såldes som massaved, eftersom SCA inte sågade contortatall när kontraktet skrevs.

– Nu har vi Gällö sågverk som sågar contortatall, och i och med det köper SCA en del sågtimmer av contortatall i vissa utvalda områden, säger Laila.

– Jag har faktiskt kvar lite contortatall, inflikar Linda. En del träd står nämligen i så pass brant och stenig terräng att det inte går att köra med skogsmaskinerna där. Men det

blir för dyrt att avverka manuellt, så de träden kommer att få stå kvar.

Ingen wow-faktor

Det avvergade beståndet kommer dock inte att återbeskogas med contortatall.

– Jag har inget emot contortatall, även om jag har lärt mig att det inte är någon större wow-faktor på den. Snarare säger folk "jaså, har du sån...". Men jag ska plantera svensk tall nu, eftersom marken passar bäst för det. Men vem vet, med rätt mark kan det bli ett bestånd med contortatall någon annanstans framöver.

Lära känna skogen

Till vardags arbetar Linda som frisör på sin egen salong i Östersund. Hon jobbar inte praktiskt i skogen än så länge,

LINDA VIKLUND

Ålder: 49 år.

Bor i: Östersund.

Familj: Bor med min 16-åriga son på halvtid och sambo på halvtid. Har också en vuxen dotter och ett barnbarn.

Gör: Driver en frisör-salong sedan tio år tillbaka.

Det roligaste med att vara skogsägare:

Har träffat många nya människor som gett mig bra kontakter för framtiden och fått lära mig nya saker som rör skog och ekonomi. Det ger guldkant på livet att få vara i sin egen skog och plocka bär, svamp och fiska. I skogen kan jag ladda batterierna och ge min kropp återhämtning.

– Det känns bra att jag har tagit över skogsfastigheten, för det är ju en släktgård och ett arv att förvalta. Men jag önskar att jag hade kunnat få ha kvar min gammelmorbror Åke som min mentor ett tag till, säger Linda.

utan har fullt upp med att lära känna sin skog.

– Jag och Laila har vandrat runt i skogen flera gånger och tillsammans diskuterat vad som bör göras snarast och vad som kan vänta. En ny skogsbruksplan ska det bli, liksom en hel del röjning och gallring. Jag har rätt mycket ung skog så det gäller att sköta om den.

Begrepp som servitut, jakträtt, fiskerätt, naturvårdsavtal, PEFC-certifiering och allt annat som rör skogsfastigheten har blivit en del av Lindas vardag.

– Det är mycket att lära sig! Första året som skogsägare kändes allt lite överkligt. Men nu börjar jag se skogen på ett annat sätt och känner mer och mer att detta är mitt. När jag inte kan eller förstår så frågar jag den som kan tänkas veta. Min sambo äger också skog, så han är ett tacksamt bollplank vid sidan av Laila.

Ett stort ansvar

Linda konstaterar att det finns pengar i att äga skog, men det betyder inte att man alltid har pengar på banken.

– Att vara skogsägare är härligt, men det är också ett stort ansvar. Ekonomin är krävande och det är mycket utgifter. Men tack vare avverkningen av contortatallen har jag pengar att investera i akuta åtgärder och det känns bra, säger Linda.

Hennes ambition är att bedriva ett skogsbruk där hon tänker och planerar långsiktigt.

– Jag vill ha ett skogsbruk som är både produktivt och hållbart, med bra variation, och få ihop det ekonomiskt.

Var ser hon sig själv om fem år?

– Tja, jag sa att jag skulle prova att äga skogen i fem år och nu har det snart gått tre. Men nog tänker jag att jag ska ha kvar den. Kanske har jag fått mina barn intresserade också. Det finns bra förutsättningar, min dotter bor i en av de byggnader jag äger och min son ska bli skogsmaskinförare, avslutar Linda.

TEXT: MISAN LINDQVIST

FOTO: NICLAS VESTEFJELL

Jonna trivs som bäst i skogen

När sprintdrottningen Jonna Sundling växte upp i byn Tvärålund utanför Umeå var skogen hennes eget kungarike. Lekfull skidåkning med kompisarna var bland det roligaste hon visste. I dag är hon den mest meriterade skidåkaren i det svenska längdlandslaget.

Än i dag tillbringar hon helst sin tid i den norrländska skogen – platsen där hennes framgångssaga började.

Vad betyder den svenska skogen för dig?

– Där trivs jag som bäst. Jag känner mig så hemma på svensk mark och njuter av att få ta på mig löparskorna och springa ut ensam, känna dofterna och höra fåglarna. Visst är det fantastiskt att komma ut och se annan natur, som i Alperna. Men när jag och min sambo var i schweiziska Davos förra julen åkte jag bara på tills han påminde mig att stanna och njuta av utsikten.

Tänk att jag får ha skogen som min arbetsplats! Att skidåkning är mitt jobb gör mig så tacksam – särskilt de senaste åren har jag ofta tänkt: "Wow, det här är på riktigt".

Vad får du ut av skidåkningen?

– Den ger mig så mycket glädje. Precis som när jag var liten älskar jag att få känna mig stark och röra på mig. Och jag får lära känna så många nya personer, se så många platser och uppleva olika kulturer. Jag önskar att fler fick det, för det har utvecklat mig som människa väldigt mycket. När jag tänker på att det inte alltid kommer att vara så här så känns det lite ledsamt.

Sitta still är inte min grej. Jag skulle nog hellre springa i skogen tre timmar med nollgradigt och regn än tvingas sitta med papper på ett kontorsjobb.

Hur hittar du motivationen?

– Som liten hade jag aldrig de där drömmarna som många har, typ att bli lika stor som Charlotte Kalla. För mig är det en passion som har vuxit fram med tiden och blivit starkare och starkare i takt med min utveckling.

Det är inte alltid de stora stegen som är viktigast. Många, många små myrsteget i rätt riktning gör också skillnad, tillsammans med tålamod, välövad mental styrka och förmågan att finna glädje i den dagliga träningen.

Du är en inspirationskälla för många!

– Jag glömmer ofta det, men ju bättre det går desto fler är det som känner igen mig, så klart. Jag hoppas att jag kan inspirera med glädje och styrka. Och jag vill gärna kunna inspirera andra till att vara starka tjejer som kan tackla utmaningar.

Genom klubben Piteå Elit får jag också

möta unga åkare från olika mindre klubbar på särskilda träningsdagar. Det är så mysigt och får mig att färdas tillbaka lite i tiden till min egen barndom. De inspirerar mig också och det är viktigt både att vi får vara med dem och att de får vara med oss från landslaget, så att sporten lever vidare.

Världscupen i längdskidor drar igång den 28 november. SCA är en stolt klimat- och Team Partner till svensk längdskidåkning.

TEXT: JENNIE ZETTERQVIST FOTO: KRISTOFER LÖNNÅ

JONNA SUNDLING

Ålder: 30 år.

Klubb/lag: Piteå Elit och svenska längdlandslaget.

Bor i: Östersund.

Fritidsintressen: Baka bullar! Umgås med familj, vänner och hunden DJ.

Sociala medier: Podden Vinterpasset med Charlotte Kalla och skidskyttesystrarna Hanna och Elvira Öberg. Har ett eget Instagramkonto och deltar i längdskidlandslagets konto i appen Wimt.

Tips för mental styrka: Gör alltid ditt bästa. Var tålmodig. Ha kul!

40 000

hektar skog gödslades i Sverige under 2024. Det är en rejäl ökning jämfört med året innan då 15 000 hektar gödslades.

KÄLLA: SKOGSSTYRELSEN

Skogliga utbildningar lockar

Antalet personer som antagits till skogliga grundutbildningar på SLUs fyra campus har ökat med 42 procent i år. Även skogligt basår för framtida skogsmästare har sett en ökning, med 18 procent fler antagna.

Skador av viltbete minskar

Betesskadorna minskade under 2024. Det visar resultaten från Äbin, Skogsstyrelsens årliga älgbetesinventering.

Andelen skadade ungtallar minskade från 12 till 9 procent under det senaste inventeringsåret. Men fortfarande har de flesta områdena skador som ligger högt över målet på max 5 procent skador.

Industrin – vårt bästa försvar – gemensam agenda ska framtidssäkra Sverige

Skogsindustrierna, tillsammans med IKEM, Jernkontoret, Svemin och Teknikföretagen, belyser hur industrin kan bidra till att framtidssäkra Sverige i en tid av lågkonjunktur, oro och geopolitiska påtryckningar.

I rapporten "Industrin – vårt bästa försvar" presenteras 43 reformförslag. Det handlar om allt från totalförsvaret till energi, infrastruktur, tillståndsprocesser, forskning och frihandel.

– Industrin är motorn i svensk ekonomi. Tillsammans stod vi till exempel för nära 60 procent av Sveriges export 2024. De skatteintäkter vi genererar är en förutsättning för att kunna finansiera en utbyggnad av det svenska totalförsvaret och en fortsatt välfärd i vårt samhälle. När industrin går bra, står Sverige starkt, säger Viveka Beckeman, vd för Skogsindustrierna.

”Kullgren kan stoppa aktivismen. Om han vill.”

MARCUS SVENSSON, SÖDRA, I ATL DEN 5 AUGUSTI 2025,
ANGÅENDE ATT SKOGSSTYRELSEN INTE MÅSTE PUBLICERA
AVVERKNINGSANMÄLNINGAR SÅ ATT ORGANISATIONER KAN AGERA
FÖR ATT STOPPA SKOGSBRUK.

Torkstressade träd avslöjas med mikrofoner

Träd som utsätts för torka ger ifrån sig ljud. Med hjälp av mikrofoner kan man nu avslöja om träd drabbas av permanenta torkskador. Det visar en studie från SLU.

Den svenska skogens tillväxtminskning under senare delen av 2010-talet har ofta förklarats med negativa effekter av perioder av torka. En central orsak till att träd inte återhämtar sig efter torka tros vara att vävnaden (xylemet) som leder vatten uppåt i trädet fylls med luftbubblor. Tillståndet kallas embolism och kan liknas med blodpropp hos människor.

När vattenpelaren inne i trädens vävnad brister och vattnet övergår från vätska till ånga uppstår ett ljud. Det här ljudet har forskarna lyckats fånga upp med mikrofoner. Studien gjorde på 32 avsågade tallar och björkar utanför Umeå. Genom att framkalla det tillstånd då luftbubblor bildas och montera mikrofoner på och intill stammarna kunde forskarna lyssna efter ljudet och mäta bubblornas negativa effekter på vattenupptaget.

Läs mer på slu.se

Tidningen Din Skog är nominerad till Publishingpriset i kategorin tryckta kundtidningar. Vinnaren presenteras på en gala den 4 november i Stockholm.

Barkborrar gör skogen varmare

Att varma, torra somrar ökar utbrotten av granbarkborre är välkänt, men granbarkborrarna påverkar även själva skogens mikroklimat under träd-kronorna. Det visar en studie från Stockholms universitet.

Forskarna kunde se att döda träd i angripna skogsbestånd i genomsnitt var över två grader varmare än levande träd under soliga dagar. Dessa ”skelettskogar” med döda träd lät mer värme nå undervegetationen, på grund av mer solinstrålning och förmodligen mindre avdunstning.

– Men där det fanns fler lövträd som björk eller asp var uppvärmningseffekten under dagen mycket mindre. Och tvärt emot våra förväntningar blev nätterna i angripna skogar inte kallare, säger Caroline Greiser, vid Stockholms universitet.

Resultaten kan vara användbara för hur man kan bedriva skogsbruk i ett varmare klimat.

Läs hela
nyheten här.

Rätt svar på korsordet

Rätt svar på korsordet i förra nummeret var: Røj för framtidens skog. Grattis till de tre vinnarna som har fått trisslotter!

Nya ansikten

Marcus Bergqvist,
virkesköpare
i Piteå älvdal

Jag bor i: Piteå.

Familj: Gråhundstiken Nala.

Det inspirerar mig i jobbet: Att hjälpa skogsägare att uppnå sina mål med sitt skogsbruk.

Mitt råd till dig som äger skog: Bedriv en aktiv skogsskötsel som främjar tillväxt. Det gynnar både dig och kommande generationer.

Min paradrätt i köket: Sous vide älgkött med potatisgratäng, rostade rotsaker och rödvinssås.

Det vet inte många om mig: Jag mäter saker i hektar i stället för i kvadratmeter.

När jag var barn ville jag bli: Jordgrävare.

Sebastian Dagman,
virkesköpare
i Piteå älvdal

Jag bor i: Granudden, utanför Arvidsjaur.

Familj: Sambo samt 3 hundar.

Mitt bästa skogstips: Våga vara aktiv i ditt skogsägande.

Det har jag alltid i resväskan: Fiskespö.

Tre ord som beskriver mig: Lugn, jordnära och mångsysslare.

Livsmotto: Man hinner inte mer än man hinner.

Lyssnar helst på: Skogen.

Kevin Nilsson,
virkesköpare
i Luleå-Boden

Jag bor i: Luleå.

Familj: Jämthunden Klaebo.

Min favoritplats i skogen: En bergstopp med bra utsikt och ett ekande ståndskall i bakgrunden.

Tre personer jag tar med till en öde ö: Min kompis Isak för att han är bra på att hålla stämningen uppe med sin positivitet och min kompis Kalle som är duktig på att förse oss med mat. Sen tar jag med min morbror Tommy, han är en riktig MacGyver som löser det mesta. Jag tror att vi fyra skulle komplettera varandra bra.

Jag drömmer om: Att införskaffa och sköta om en egen skogsfastighet i framtiden.

Gustav Flodin Åström,
virkesköpare
i Järpen

Jag bor i: Åre, söker hus runt Järpen, Kall, Alsen.

Familj: Sambo och hundarna Java och Abby.

För mig betyder skog: Ekonomi, rekreation, kolbindning, mångfald och förnybara produkter.

Jag skulle vilja uppleva: När flottare sprängde stora timmerstopp som hade skapats i älvarna.

Tre ord som beskriver mig: Stabil, glad och positiv.

Person jag beundrar: Magnus Graaf, SCAs förra virkesköpare här i Järpen som gått i pension och som jag ersätter.

Anders Roos,
virkesköpare
i Hammarstrand

Jag bor i: Stugun.

Familj: Sambo, 1 barn och 2 hundar.

Mitt tips till skogsägare: Röj era skogar i tid!

Det står överst på min bucket list: Se till att jag och min familj bor bra och trivs med tillvaron.

Favoritlåt: "Det är hit man kommer när man kommer hem". Fin låt som påminner om hembygden.

Om jag var ett träd skulle jag vara: En naturvärdestall, för då får jag leva vidare.

Det bästa med hösten: Att få kroka lös älghundarna den första september.

Rebecka Eriksson,
virkesköpare
i Östersund-Krokom

Jag bor i: Åre.

Familj: 2 vovvar – en jämte och en flat.

När jag var barn ville jag bli: Rymdforskare.

Favoritbok: En spännande thriller är alltid trevligt.

Det gör livet gott att leva: De små ögonblicken som får oss att stanna upp – doften av morgonkoppen, en fin utsikt att vila ögat på eller skrattet som kommer utan att man planerat det.

Drömrese: Skidsemester i Japan.

Tom Klasson,
virkesköpare
i Nordmaling-
Hörnefors

Jag bor i: Brattfors.

Familj: Sambo och 2 barn, samt 5 jakt-hundar av rasen drever.

Det gillar jag med skog: Lugnet och tystnaden i vardagen samt spänningen och ovissheten i jakten.

Det glömmmer jag aldrig: När vår son Melvin var en vecka gammal behövde han opereras akut och vi hade fått klart med att åka ambulansflyg ner till Stockholm. Några minuter efter vi fått beskedet kom en sköterska med tårar i ögonen och berättade att det skett en terrorattack på Drottninggatan i Stockholm och all flygtrafik blev stoppad. Men allt gick bra till slut.

Joel Granberg,
virkesköpare
i Nordmaling-
Hörnefors

Jag bor i: Umeå.

Familj: Sambo och jämthunden Nora.

Min favoritplats i skogen: På jaktmarken när jag ser glädjen i min hund när hon får jaga.

Jag skulle vilja uppleva: Laxfiske i Norge.

Tre personer jag tar med mig till en öde ö: Min sambo för att hon bidrar med positiv energi samt två kompisar med gedigen bakgrund inom försvaret.

Det vet inte många om mig: Att jag tog ridlektioner när jag var ung.

Jag lyssnar helst på: Countrymusik.

Thule Grubbström,
virkesköpare
i Vindeln

Jag bor i: Umeå.

Familj: 2 hundar och 1 katt. Familj i närheten av Tärnaby.

Det gillar jag med skog: Att man har något man själv kan bestämma över, som också är en ekonomisk trygghet. Sedan är det trevligt att vistas i den också.

Om jag var en bil skulle jag vara: En gammal V70: Har mina skavanker och kan vara seg i starten, men orkar hela vägen.

Om jag fick resa i tiden reser jag till: Oasis Live, Knebworth 1996.

Person jag beundrar: Bob Dylan.

Det har jag alltid i kylskåpet: Störstmjölk.

Elias Källmark,
virkesköpare
i Umeå

Jag bor i: Umeå.

Familj: Fästmö, 2 hundar och 2 katter.

Det gör jag helst en vacker höstdag: Jagar med mina hundar. Det är kul att se dem utvecklas.

Träning: För att hålla den fysiska och mentala formen utövar jag brasiliansk jiu-jitsu, styrketräning och hundpromenader.

Om jag vinner en miljon: Då skaffar jag en gård med en stor lada så att jag kan göra den till en enorm "man-cave".

Om jag fick resa i tiden: Då reser jag 40 000 år in i framtiden för att se om mänskligheten har lyckats med en galaktisk utbredning.

Magnus Lind,
virkesköpare
i Vännäs

Jag bor i: Kasamark.

Familj: Fru, 2 barn och 2 hundar av raserna jämthund och breton.

Person jag beundrar: Min morfar, både för hur han var som person och för hans engagemang inom skogsbruket.

Dold talang: Bra på att grilla.

Det gör jag helst en ledig dag: Umgås med min familj eller jagar med någon av hundarna.

Om jag var ett träd skulle jag vara: En rönn, både för nyttan den gör för viltet och för att jag tycker att de är vackra året om.

Det har jag alltid i resväskan: En bitssats.

Emil Bogmer,
virkesköpare
i Storuman-
Sorsele

Jag bor i: Sorsele.

Familj: Sambo, 2 barn, 2 jämthundar och 1 stövare.

För mig betyder skog: Frihet.

En känd person jag vill bjuda på middag: Jett Lawrence, en ung förare som vunnit det som går att vinna inom motorcrossen de senaste 5 åren.

Drömrese: British Columbia i Kanada.

Tre ord som beskriver mig: Målinriktad, hjälpsam och effektiv.

Den bästa present jag fått: Längdskidor.

Det gör livet gott att leva: Jakten och vårvintern.

Fjäll- maraton

– slitigt men storslaget

45 kilometer löpning och
1 800 höjdmeter stigning – att springa fjällmaraton är tufft.
– Men det är också en fantastisk upplevelse. Jag älskar
fjällen och det är magiska vyer under loppet, säger Malin
Nordin, en av SCAs virkesköpare i Örnsköldsvik.

MALIN NORDIN

Bor i: Örnsköldsvik.

Jobbar som: Virkesköpare.

Ålder: 45 år.

Familj: Två barn på 16 respektive 20 år.

Intressen: Att vara utomhus i rörelse.

Dold talang: Är riktigt bra på att skotta snö.

Malin började som virkesköpare hos SCA i våras. Tidigare jobbade hon på bank och bland kunderna fanns många skogsägare.

– Men i bankbranschen blir de mänskliga mötena allt färre. Jag valde att bli virkesköpare för att få träffa människor personligen och få möjlighet att hjälpa till med att hitta lösningar som passar för varje enskild skogsägare. Det är också en bonus att jag får vara utomhus, säger hon.

Just nu går Malin SCAs specialdesignade kurs för virkesköpare, där hon får komplettera sina erfarenheter från bankarbetet med skogliga kunskaper.

– Jag har också ett stort stöd från mina erfarna kollegor, säger hon.

Alltid redo för en halvmara

Vid sidan av arbete och familj gillar Malin att springa, och helst ute i naturen. Hon började att träna löpning 2010 när hennes barn var små. Då var egentid en bristvara och hon såg löpningen som ett tidseffektivt sätt att motionera.

– Det är bara att snöra på sig skorna och ge sig ut, konstaterar hon.

Malin insåg snabbt att löpning var något som passade henne och att det var riktigt roligt. Nu för tiden har hon som mål att alltid vara i så bra form att hon kan klara ett halvmaraton.

– Jag leder en löpargrupp en gång i veckan, leder två styrkepass på Friskis & Sveltis och springer ett backintervallpass. Dessutom brukar jag köra ett eget långpass på helgen och då springer jag i regel över två mil. Med det upplägget är jag alltid i bra form och det är en skön känsla.

I fjol sprang hon Stockholm maraton och i år var det dags för Fjällmaraton i Årefjällen.

– Jag fick startplatsen i födelsedagspresent, så det var bara att springa, säger hon.

Tuffast nedför

Loppet startade i Trillevallen och gick sedan upp och ner över fyra fjälltoppar, innan det var dags för målgång i Ottsjö. Totalt fick deltagarna ta sig upp för 1 800 höjdmeter. Men det var inte stigningarna som var jobbigast, utan nedförsbackarna. Det var nämligen rejält geggigt på sina håll.

– Det hade regnat en del veckan innan och dessutom hade det genomförts flera lopp på samma sträcka under veckan, så underlaget var inte det bästa. För att kunna njuta ännu mer av loppet skulle jag ha behövt träna mer på att springa nedför utan att vilja bromsa hela tiden, men jag var för rädd att halka. De långa leriga nedförsbackarna slet på framsida lår, säger Malin.

”När man kommer upp på en topp och blickar ut över de otroliga vyerna så får man belöningen.”

Magiska vyer

Men trots att loppet var en riktig utmaning bjöd det på många fina stunder.

– När man kommer upp på en topp och blickar ut över de otroliga vyerna så får man belöningen. Det är helt magiskt. Underlaget var också härligt på de sträckor som inte var leriga. Att springa på ripbär är något helt annat än att springa ett maraton på asfalt, konstaterar hon.

En annan lyxig detalj var att dricka vatten ur fjällbäckarna och att kunna fylla på vattenflaskorna där.

Sju och en halv timme tog det för Malin att ta sig igenom loppet.

– Jag hade hoppats på att det skulle gå lite fortare,

men hade inte räknat med att det skulle vara så lerigt och att man behövde anpassa tempot efter det. Jag var ändå nöjd när jag hade gått i mål, eftersom jag faktiskt hade klarat av loppet och kände mig så pass fräsch som jag gjorde.

Men hon konstaterar att 45 kilometer är långt i fjällmiljö.

– Det fanns ett lopp som var på 27 kilometer och det hade varit mer rimligt, men det känns riktigt skönt att jag klarade den längre distansen.

TEXT: KERSTIN OLOFSSON

FOTO: HÅKAN WIKE

Malins tips!

Inför fjällmaraton

- Att springa 45 kilometer i fjällmiljö är långt. Tänk på att du troligen ska hålla i gång minst sex timmar, även om du är en van löpare.
- Testa gärna en kortare distans i fjällmiljö innan du ger dig på den längre.
- Det är toppen att ha med någon som kan stötta dig under dagen: fixa frukost, se till att du har med dig alla grejer och ge dig torra kläder när du kommer i mål. Det är skönt att få släppa tankarna på sådant och helt fokusera på loppet.

Få koll på skogen

- Ta hjälp och bolla idéer kring skogsbruket. Hitta någon som hjälper dig att nå dina mål och samtidigt kan komma med nya idéer och förslag. Vi virkesköpare på SCA finns alltid till hands.
- Se till att hålla koll på röjningsbehovet i ungskogarna. I skogsbruket har vi ofta gott om tid på oss, men när det gäller röjning finns det bara ett tidsfönster på några år, ifall du vill ha ett optimalt resultat. Kanske kan du utföra en gallring som bekostar röjningen? Då utför du dessutom två åtgärder som båda leder till finare förnyngringsavverkningar på sikt.
- Skaffa en skogsbruksplan om du inte redan har en. Då får du full koll på din skog och vilka åtgärder som är aktuella för att forma den skog som du vill ha.

Hur gör jag med inestående pengar?

Hej,
Jag har pengar inestående hos SCA efter en avverkning. Kan jag ha kvar pengarna hos er några år eller betalas de ut automatiskt efter en viss tid?

MÅRTEN

Hej Mårten,
Tack för din fråga! Det är enbart belopp under 3 000 kronor som betalas ut per automatik. I övrigt är det alltid du som skogsägare som beslutar när dina pengar ska betalas ut. Men det är klokt att du funderar över frågan. Att dela upp betalningarna över flera år brukar nämligen vara ett bra sätt att slippa de högsta skattesatserna.

Ett tips är att upprätta en så kallad betalplan, där du bestämmer hur du vill fördela utbetalningarna. Planen behöver löpa över minst två år. Du kan enkelt skapa en betalplan via vår digitala

tjänst Skogsvinge.se, som är helt gratis och smidig att använda med BankID. Om du inte har möjlighet att nyttja den digitala lösningen kan du fylla i en blankett som följer med redovisningen eller kontakta oss på Kundservice.

När du planerar utbetalningarna är det bra att ta hänsyn till vilka utgifter du kommer att ha i ditt skogsbruk de kommande åren, eftersom det är bra ur skattesynpunkt att matcha inkomster och utgifter.

Det finns inte någon maxgräns för hur många år framåt en betalningsplan får sträcka sig och det går att göra ändringar ifall du ångrar dig. Du registrerar enkelt

eventuella ändringar på Skogsvinge.se.

Tänk på att det enligt Skatteverkets bestämmelser enbart är tillåtet att göra betalningsplaner när man säljer skog i form av en avverkningsrätt, inte när man säljer leveransvirke.

Hör av dig om du har fler frågor! Du når oss på 060-19 34 90 eller kundservice.skog@sca.com

Ylva Bylin,
gruppchef
för Kundservice

Ansvarig utgivare:
Jonas Mårtensson
Redaktion:
Misan Lindqvist, SCA Skog,
Kerstin Olofsson Kommunikation
Formgivare: Matsson R & I
Omslaget: Moa Widman
Foto: Michael Engman

Tryck:
Stibo Vimmerby
Upplaga:
42 000 ex
Adress:
SCA Skog AB,
851 88 Sundsvall
Tel:
060-19 30 00
sca.com/skog

Din Skog distribueras till skogsägare med skog i de fem nordligaste länen.

SCA värnar om den personliga integriteten och du kan läsa mer om hur vi hanterar dina personuppgifter på www.sca.com/gdpr

Om du inte längre vill ha Din Skog kontakta misan.lindqvist@sca.com eller tel 060-19 31 16 så avslutar vi omgående hanteringen av dina uppgifter kopplad till denna prenumeration. Samma kontakt gäller om du vill prenumerera eller ändra din adress.

Citera oss gärna, men ange källan.

DIN SKOG
SCA SKOG AB
851 88 SUNDSVALL

Äntligen älgjakt

FINA FAKTA OM JAKTEN, JÄGARE OCH ÄLGEN

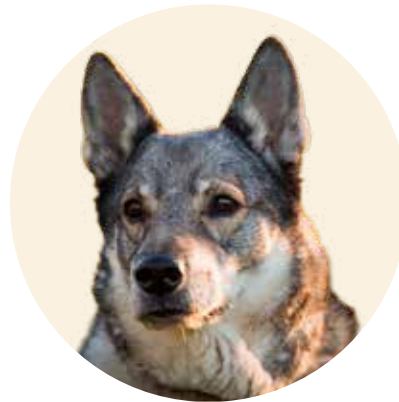
En snabbväxare

Älgkalvar väger 8-15 kilo när de föds. Under de törsta månaderna ökar de med cirka 1,5 kilo per dag.

Älgjakt – en gaaaaammal sed!

3 800 – 6 000 år – så gamla tros hållristningarna vid Nämforsen i Ångermanland vara. De räknas som de tidigaste bevisen för älgjakt i Sverige.

Topptrion i älgskogen

De mest populära hundraserna för älgjakt är jämthund, norsk älghund och gråhund.

250 000

jägare ägnar sig åt älgjakt i Sverige.

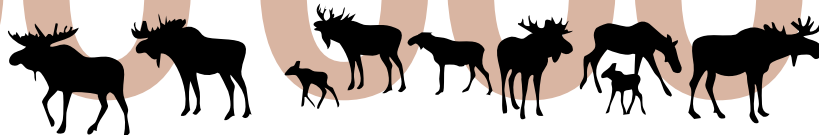
41 600

älgar får det skjutas totalt i de fyra nordligaste länen 2025/2026.

4 320

Så många jaktkort för högvilt såldes för SCAs marker 2025.

300 000

Så många älgar fanns i Sverige i hösten 2024.